

TOD en knooppunten

Een brede blik op TOD en knooppunten biedt ruimte voor succes

Het vraagstuk over de effectiviteit van publieke investeringen dient zich op vele terreinen aan. Op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling en bereikbaarheid is één van de thema's Transit Oriented Development (TOD). TOD stelt openbaar vervoer centraal in de ontwikkeling en herstructurering van gebieden en knooppunten. In Nederland zijn veel professionals die zich bezig houden met de effectiviteit van TOD en duurzame gebiedsontwikkeling. De ambitie is om hun kennis en ervaring beter te ontsluiten en te delen.

Samenwerking op inhoud en proces

Om Nederlandse analyses en ervaringen beschikbaar en inzichtelijk te maken is, in samenwerking met Vereniging Deltametropool, het Rijk, verschillende gemeenten, provincies, vervoerders en ontwikkelaars, gekeken naar de wijze waarop TOD ambities en geplande knooppuntontwikkelingen tot uitvoering zijn gebracht. Er is gekozen voor 4 verschillende casussen die representa-

tief zijn voor Nederland, te weten Stedenbaan, Zaan-corridor, HOV-netwerk Groningen en stationsgebied Zwolle. Daarbij gaat het niet alleen om treinstationslocaties maar ook locaties nabij bus-, tram- en metrostations. Daarbij is een analyse gemaakt op verschillende schaalniveaus; van netwerk-, corridor-, en locatieniveau. In gesprek met de bij deze casussen betrokken partijen is onderzocht welke instrumenten en processtappen invloed hebben gehad op het succes van de ontwikkeling, of juist belemmerend hebben gewerkt.

OV-knooppunten van de toekomst

Het huidige mobiliteitssysteem bestaat voornamelijk uit gescheiden netwerken voor OV, auto en/of fiets en lopen. Verdere integratie van deze netwerken is in de toekomst gewenst om de toenemende mobiliteitsvraag op te kunnen vangen. Het faciliteren van de multimodale deur-tot-deur-reis en een goede inrichting op en rondom OV-knooppunten is daarvoor noodzakelijk. Om te kunnen anticiperen op de toekomst moet naast het huidige functioneren ook

een inschatting worden gemaakt over het functioneren van het OV-knooppunt in de toekomst. In het kader van OV2040 is hiervoor een handelingsperspectief opgesteld als instrument om gezamenlijk de huidige en toekomstige situatie van de OV-knoop in kaart te brengen. Hiervoor is vereist dat alle betrokken partijen samenwerken en dat kennis en goede praktijkervaringen worden gedeeld en beschreven.

Doorontwikkeling kennis en praktijk

Integrale knooppuntontwikkeling en TOD zijn niet nieuw, er zijn veel projecten en experimenten uitgevoerd, en er is veel gerapporteerd. Echter, door de toegenomen ruimte- en mobiliteitsvraag komt de vraag naar voren hoe, door middel van deze opgedane kennis en ervaring, het maatschappelijk rendement van eerdere en toekomstige investeringen bij een integrale aanpak van OV én ruimtelijke ontwikkelingen kan worden vergroot. Daarnaast speelt de vraag op welke wijze kan opgedane kennis, onderzoek en praktijkervaring hierbij beter worden benut.

CROW heeft samen met Vereniging Deltametropool en andere partijen het initiatief genomen om een digitale kennisomgeving TOD en knooppunten op te zetten.

De digitale kennisomgeving heeft verschillende functies:

- Navigatiefunctie: per processtap staat een verwijzing naar relevante en actuele achtergrondinformatie. De digitale kennisomgeving ontsluit literatuur en onderzoek.
- Netwerkfunctie: per processtap staat een verwijzing naar een contactpersoon die ervaring heeft met betrekking tot de beschreven processtap. De digitale kennisomgeving ontsluit een netwerk van personen.
- Voorbeeldfunctie: bij een aantal processtappen staan verwijzingen naar een specifieke casus of voorbeeld templates. De digitale kennisomgeving ontsluit instrumentarium en casuïstiek.

Daarnaast worden er regionale bijeenkomsten georganiseerd om onderwerpen te bespreken en mensen te ontmoeten. Onder de naam Ruimte voor Succes hopen we een beweging op gang te brengen die gewenst is om te anticiperen op de toenemende ruimte- en mobiliteitsvraag. We hopen u hier te ontmoeten.

Opgenomen in: CROW Online Kennisbank in Kennis-module Ruimte, mobiliteit, stedenbouw en verkeer.

Nadere info bijeenkomsten zie www.crow.nl.

Financieel mogelijk gemaakt door KpVV.

www.crow.nl

Contactpersonen

Frans Bekhuis, CROW

Mariana Faver, Vereniging Deltametropool

Werkgroep TOD:

Paul Gerretsen, Vereniging Deltametropool

Paul Chorus, Provincie Noord-Holland

Bert Driessse, Provincie Zuid-Holland

Emile Jutten, NS

Jorn van der Scheer, OV bureau Groningen Drenthe

Syb Tjebkema, Gemeente Zwolle

Wim Dijkstra, Provincie Overijssel

Saskia Engberts, Gemeente Zwolle

Erik van Hal, Gemeente Eindhoven

Jelle Hengstmengel, Provincie Noord-Holland

Lodewijk Laxroix, Gemeente Den Haag

Danielle Snellen, Planbureau voor de leefomgeving

Inge van Westbroek, Provincie Zuid-Holland

Menno Oederkerk, Gemeente Groningen

Patrick Rentinck, Stationsgebied Heerhugowaard

Miko Buter, Gemeente Zaanstad

Eric de Niet, Gemeente Zaanstad

Jeroen Drenth, Projectmanager stationsgebied

Castricum en Uitgeest

Jan Nederveen, Gemeente Delft

Marcel Touset, APPM

Stina Larsson, I&W

Martijn Kas, Vervoerregio Amsterdam

Margriet Schepman, NEPROM

**vereniging
delta
metropool**